

Nr 293.

Av herr Nilsson, Bror, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rationalisering och utbyggnad av skolhälsovården.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 193 angående rationalisering och utbyggnad av skolhälsovården föreslås statsbidrag skola utgå till skolläkares resor enligt sådana grunder, att detsamma måtte utgå med 90 procent inom Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län, med 70 procent inom Västernorrlands, Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län samt med 50 procent inom övriga län. Såsom motivering för dessa grundars tillämpning vid nämnda statsbidrags fördelning anföres dels att desamma, dock med procenttalen 70, 60 och 50, tillämpas vid statsbidrag till resekostnader för hembesök hos spädbarn enligt kungörelsen 1937: 745 och dels den glesare bebyggelsen norröver samt den därstädes i allmänhet tyngre kommunala skattebelastningen.

Den omständigheten, att man tidigare slagit in på en viss väg vid liknande anslags fördelning, bör äga vitsord allenast om denna väg visat sig ändamålsenlig och riktig. Den senare delen av motiveringen kan man godtaga utan att komma fram till samma resultat som det i den kungl. propositionen föreslagna.

Låt oss först med några exempel visa, huru resekostnaderna skulle fördela sig inom de föreslagna regionerna under förutsättning av en resekostnad av 5 kronor pr mil

	Övre Norrland 90 %		Nedre Norrland, Värmland och Dalarna 70 %		Övriga Sverige 50 %	
	Statens bidrag kr.	Kommunens bidrag kr.	Statens bidrag kr.	Kommunens bidrag kr.	Statens bidrag kr.	Kommunens bidrag kr.
1 mil à 5'— = 5'—	4'50	—'50	3'50	1'50	2'50	2'50
2 » » 5'— = 10'—	9'—	1'—	7'—	3'—	5'—	5'—
3 » » 5'— = 15'—	13'65	1'85	10'50	4'50	7'50	7'50
4 » » 5'— = 20'—	18'20	1'80	14'—	6'—	10'—	10'—
5 » » 5'— = 25'—	22'50	2'50	17'50	7'50	12'50	12'50
6 » » 5'— = 30'—	27'—	3'—	21'—	9'—	15'—	15'—

Avsikten med statsbidraget till dessa resekostnader synes främst böra vara den att bringa lättnad till de landskommuner, som på grund av sitt läge bliva betungade med dryga utgifter härför. Sådana landskommuner finnas här och var i riket och icke enbart i de nordliga bygderna. Man kan särskilt peka på Älvsborgs län och smålandslänen. Därjämte komma troligen icke *alla* provinsialläkare att ägna sig åt skolläkareverksamhet, varför tjänsteresorna kunna bli längre än inom provinsialläkaredistriktet. Å andra sidan måste man säga, att det norrländska kustlandet och älvdalarna därstädes äro lika tätbebyggda som orterna söderut i riket. Genom den föreslagna resekostnadsfördelningen vinna dessa en betydande lättnad gent emot södra delarna av landet, mot vilket förhållande jag dock icke riktar mig med någon anmärkning. Vad jag syftar till, det är, att avlägset belägna kommuner i *alla* delar av landet böra få samma förmåner i nu berörda avseende.

För att enklast nå detta syftemål kunde man sätta in statsbidraget först sedan varje kommun själv fullgjort en viss prestation, d. v. s. betalt en viss del av resekostnaden. Därutöver skulle statsbidraget taga vid och gälda resten av hela resekostnaden. På så sätt finge de avlägset belägna kommunerna inom hela landet en god, effektiv och rättvis hjälp. Enligt skolöverstyrelsens beräkningar finnes det på landsbygden 14 000 skolhus, som skulle besökas av 350 läkare i regel endast en gång årligen. Samtliga resekostnader beräknas till 126 000 kronor, vilket dock torde vara lågt räknat. Härav äskas 90 000 kronor i statsbidrag. Genom att låta skolläkaren upptaga en avgift, förslagsvis av 3 kronor vid varje besök, skulle $14\,000 \times 3 = 42\,000$ kronor inflyta, varefter resten finge utgå av statsmedel. Någon höjning av det begärda anslaget behöver därför icke vidtagas, om den av mig föreslagna metoden för resebidragets fördelning vinner riksdagens godkännande.

Med stöd av det ovan anförda får jag härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att statsbidrag till kostnad för skolläkares resor måtte utgå med det belopp, som överstiger tre kronor pr besök, samt efter enahanda grunder till rikets alla landskommuner.

Stockholm den 21 mars 1944.

B. A. Nilsson.